

1. Op reis gaan... net als Sjors?

Deze week kregen we een mailing van OM, Operatie Mobilisatie. OM is een organisatie die mensen helpt om het Evangelie door te geven. Ik lees een stukje voor: "Want iedereen heeft gezondigd en ontbeert de nabijheid van God." Sjors, een 22-jarige student uit Emmeloord, leest voor uit het Bijbelboek Romeinen. Zijn publiek: een groep Albanese criminelen. Hoe komt een Nederlandse jongeman terecht in deze situatie in een gevangenis in Albanië? Het is de zomer van 2024.

De gevangenis in Durrës is een sober, grijs, hoekig gebouw van twee verdiepingen. Betonnen muren en hekken met prikkeldraad scheiden de circa 300 gevangenen van de buitenwereld. In de hete gevangeniszaal kun je een speld horen vallen. Dan vertelt Sjors over de Heer Jezus. Dat iedereen rechtvaardiging door Hem nodig heeft. De gevangenen hangen aan Sjors' lippen. Hij vervolgt met een verhaal over hoe hij tot geloof is gekomen. Zijn verhaal raakt een snaar bij de ruwe, door het leven getekende mannen. Enkele gevangenen delen hun persoonlijke geloofsverhalen en worstelingen, anderen gaan met elkaar in gesprek. Wat een openheid! Sjors is met een grote groep van zijn kerk op missiereis naar OM in Albanië. Dit avontuur begon al vele maanden eerder, met creatieve acties om sponsorgeld te werven. De zeventien jongeren en hun vijf begeleiders verkochten aardappelen, hielden een veiling en organiseerden een sponsorloop. Vervolgens werden ze door OM ook inhoudelijk voorbereid op de reis. Sjors zegt: 'Ik vind het geweldig dat ik hier een Bijbelstudie mag houden in de gevangenis. Maar ook vind ik het tof om te helpen bij het kinderwerk, om op straat te evangeliseren en om praktisch te helpen bij het onderhoud van de lokale kerk. Tijdens de reis merk ik echt hoe afhankelijk ik ben van God en Zijn Woord. Dat vervult me met vreugde.'

Ons jaarthema, dit seizoen, dat is 'Op reis'. Nou, je kunt dus letterlijk op reis, net als Sjors. En breder gezien is de grote vraag: 'Wat doe je met je leven?' Ga je inderdaad op reis, omdat je de roepstem van God hoort? Of blijf je zitten waar je zit? Leef je maar een beetje *voor het vaderland weg*? Gewoon, voor de lol, dat je het leuk hebt? En dat ze op je begrafenis kunnen zeggen: 'Nou, hij heeft er echt alles uitgehaald wat erin zat!' Of leef je *naar het Vaderland toe*? Dat is een intrigerende vraag, goed om over na te denken: leef je voor het vaderland weg, of leef je naar het Vaderland toe? Het Vaderland van God, het Koninkrijk van God...

2. God roept ieder mens! Hij kent en heiligt ons

Misschien zeg je wel: 'Tja... héb ik een roeping dan? Ik ben niet geroepen om dominee te worden, of om zending te worden... Dus ja, ik leef gewoon mijn leven.'

Vaak is dat het beeld dat we hebben: er zijn een paar mensen die een roeping hebben ervaren. Die zijn dominee geworden, of zending, of ze zijn een klooster ingegaan. Misschien zijn er ook mensen die een roeping hebben ervaren om ouderling te worden, of diaken. En de rest? De rest mag buiten spelen!

Maar is dat wel wat de Bijbel zegt over roeping? Of komen we in de Bijbel heel andere dingen tegen? In de jaarthemabundel 'Op reis' heet de tweede bijbelstudie niet: 'Heb je een roeping?' Nee, de tweede bijbelstudie heet: 'Wat is je roeping?' Want je bent altijd geroepen! Maar hoe zit dat dan? Hoe werkt dat met roeping? Daarvoor gaan we goed lezen wat er staat in Jeremia 1. Lees

maar mee, als je een Bijbel bij de hand hebt. Dat kan ik je trouwens van harte aanbevelen, we zijn hier om samen Bijbelstudie te doen.

Het eerste wat opvalt is, dat Jeremia luistert. Kijk maar naar vers 2: 'Tot hem (tot Jeremia) kwam het woord van de HERE...' En in vers 4 zegt hij zelf: 'Het woord van de HERE kwam tot mij...' Als je je afvraagt of je een roeping hebt, en als je je afvraagt wat die roeping dan inhoudt, dan is de eerste vraag: 'Luister je naar het Woord van de HERE?' Lees je zelf de Bijbel? Misschien vind je dat moeilijk, lees je hem dan samen met anderen? Maar luister je goed wat God te zeggen heeft? Hoe kun je God horen roepen als je niet luistert? En het is goed om te beseffen: die Bijbel is voor ieder mens! God heeft ook jou wat te zeggen! Ook u, ook mij! Hij roept ons allemaal. Niet alleen dominees en zendelingen en monniken en nonnen. Ook Sjors uit Emmeloord is geroepen. En wat zegt God dan tegen Jeremia? Kijk maar eens mee in vers 5: 'Voordat ik u in de moederschoot vormde, heb ik u gekend; voordat u uit de baarmoeder naar buiten kwam, heb ik u geheiligd.' Dus Jeremia is gekend, en hij is geheiligd. En als je daarover nadenkt, dan komt ook dat heel dichtbij. Want ook jij en ik, ook wij zijn door God gekend. Psalm 139: 'HERE, U doorgrondt en kent mij.' 'Dieper dan ik mijzelf ooit ken kent Gij mij...' God kent je zoals niemand je kent. En als er nu één is die weet waarvoor jij geschikt bent, wat jouw roeping is in het leven, dan is Hij het wel! Hij Zelf heeft je gaven en talenten gegeven. Hij weet waar je goed in bent, waar je plezier in hebt, waar je energie uit haalt. Hij weet ook waar je op leegloopt, Hij kent je beperkingen, Hij weet waar je gewoon ook níét goed in bent. En zou je daarom niet juist van Hem willen weten - van die God die je kent zoals níemand je kent - wat voor roeping Hij voor jou in petto heeft? Als je denkt aan Hem, word je dan niet heel benieuwd naar Zijn gedachten over jou?

'Ik heb u gekend... en ik heb u geheiligd,' zegt God tegen Jeremia. Wat is dat, 'geheiligd'? Dat woordje heeft een heel duidelijke betekenis. Als je geheiligd bent, dan ben je apartgezet voor God. 'Heilig' is datgene wat bij God hoort. God had dus Jeremia geheiligd. En wij, zijn wij ook 'geheiligd'? Weet je, ik hoef alleen maar naar de doopvont te wijzen. Als je gedoopt bent, is dat een bewijs dat God jou apart gezet heeft voor Hem. Je bent geheiligd! En als je nog niet gedoopt bent, dan nodigt Hij je uit om dat teken en zegel te ontvangen, dat ook jij geheiligd bent. Erken je dan ook dat je voor Hem apart gezet bent? Het is grote ónzin dat er een paar mensen geroepen zijn en dat de rest buiten mag gaan spelen! Als je geheiligd bent, dan ben je geroepen! En als je dat erkent, dan stel je je daarvoor beschikbaar. Kijk, zó werkt dat dus met roeping. Het is niet zo dat jij lui achterover kunt hangen, met je armen over elkaar, en kunt denken: 'Ik wacht wel af of ik geroepen word.' Nee, de vraag is: stel jij je beschikbaar? Actief! dat is precies wat er staat in Romeinen 12: 1 en 2: 'Ik roep u er dan toe op, broeders, door de ontfermingen van God, (dat wil zeggen: met een beroep op ál die liefde van God) om uw lichamen aan God te wijden als een levend offer, heilig en voor God welbehaaglijk: dat is uw redelijke godsdienst.' Dus je lichaam wijden aan God. Daar gaat het om. Als een offer. Niet een dood offer, zoals een dood offerdier, nee, als een levend offer. God wil je levend inschakelen.

Hij roept je om je lichaam te wijden aan Hem. Dus niet alleen je geest, want ja, dat kan heel goedkoop worden: 'Heer, ik geef me aan U', en intussen doe je niets. Nee, Sjors is niet alleen met zijn geest naar Albanië gereisd, maar ook met zijn lichaam. Wat je dóét, met je lichaam, dát is de proef op de som. Wat mooi als dat steeds meer een verlangen voor je wordt, om je beschikbaar te stellen voor de HERE. Toen ik van de basisschool af ging, van de Rehobothschool in Werkendam, kreeg ik een grote plaat mee, een getuigenschrift, en daar stond een Psalmversie op, Psalm 143: 'Leer mij, o God van zaligheden, mijn leven in Uw dienst besteden. Gij zijt mijn God, vat Gij mijn hand, Uw goede Geest bestier' mijn schreden (besture mijn schreden, mijn voetstappen) en leid me in een effen land.' Dat oude Psalmversje, al was het met die oude woorden over dat bestieren, heeft me heel veel gedaan.

Toen ik op de middelbare school zat, vroeg ik me af: 'Wat zou

Gods roeping voor mij zijn?' Mijn moeder wilde heel graag dat ik predikant zou worden, dat wist ik wel. Maar ik had zelf vooral interesse in politiek. Dat is trouwens nog steeds zo. En omdat in de politiek economie heel belangrijk is, dacht ik ook aan die studie. En in die tijd heb ik toen veel gebeden: 'Heer, geef dat wat U wilt, dat ik dat ook wil. Wat U op Uw hart heeft voor mij, laat mij dat ook op mijn hart hebben.' In het Engels is daar ook een lied van: 'Make your will my desire'. 'Maak Uw wil tot mijn verlangen.' En zo vertrouwde ik erop, dat het verlangen dat groeide in mijn hart, dat dat van God kwam. Dus dat ik het verlangen van mijn hart mocht volgen als roepstem van God.

Tegelijkertijd besepte ik ook wel, dat God je kan roepen voor iets wat helemaal niet het verlangen van je hart is. De profeet Jona werd geroepen om naar Ninevé te gaan. Nou, dat was helemaal niet zijn verlangen. En ook Jeremia was helemaal niet blij met zijn opdracht. Dus daarom bad ik er ook bij: 'Als U iets wilt wat níét mijn verlangen is, maak het dan alstublieft heel duidelijk!' Dat laatste gebeurde niet, dus ik heb het verlangen van mijn hart gevolgd, en dat was economie. Zo ben ik hier in Rotterdam gaan studeren. Alleen, in het eerste jaar draaide het al om en ging de theologie trekken. Dus ik heb economie afgemaakt, ben gaan werken en heb daarnaast theologie gestudeerd, en dat was voor mij ook de juiste weg, want ik was nog niet rijp voor de theologiestudie. Ik had een omweg nodig. God wist wat Hij deed, en daar ben ik zo dankbaar voor!

Als je je beschikbaar stelt voor God, dan ga je anders kijken naar je omgeving. Als je – in de woorden van Romeinen 12 – je lichaam wijdt aan God als een levend offer, dan ga je anders kijken naar je werk, naar je opleiding, naar je collega's, naar je straat, naar je familie. Want je gaat je afvragen: 'Hoe kan ik hier de Here Jezus vertegenwoordigen?' Je bent geheiligd! Besef dat wel! Denk er even over na: je straat of je portiek waar je woont: hoe kun jij daar de Here Jezus vertegenwoordigen?

Ik had een docent in de studie theologie, die zei: 'Je moet je afvragen in elke situatie waarin je komt: wat valt hier te bidden?' Als je nog niemand kent, kan dat je eerste gebed zijn: 'HERE, geef me kansen om mensen te leren kennen.' Zijn er mensen die door moeilijke tijden gaan? Ziekte, of een scheiding, of werkloosheid, of gezinsproblemen? 'Wat valt hier te bidden?' En hoe kun jij er zijn voor de ander?

Nieuwe omstandigheden kunnen dus ook weer een nieuwe roeping geven. Nieuwe burens kunnen een nieuwe taak voor je betekenen. Of je raakt gehandicapt, door een ongeluk. Opeens ziet je leven er anders uit, en je krijgt nieuwe taken. Je krijgt andere contacten, bepaalde mogelijkheden zijn opeens afgesloten, maar andere mogelijkheden openen zich. Een leven met God is een spannend leven! Het is nooit saai. Waar het om draait is altijd weer die vraag: 'HERE, wat wilt U dat ik doe?'

3. De HERE bemoedigt ons om te luisteren naar Zijn stem

Maar misschien, als je dit zo hoort, schrik je er ook voor terug. Is het niet eng, om zo te leven met God? Is het niet eng, om Zijn roepstem te horen? Jeremia vond het inderdaad eng, hij vond het verschrikkelijk! Kijk maar in vers 6: 'Toen zei ik: Ach Here HERE, zie, ik kan niet spreken, want ik ben nog maar een jongen.' Het woord wat hier staat in het Hebreeuwse origineel betekent 'een tiener, of een jonge twintiger'. Jeremia moest er niet aan denken, dat hij Gods boodschapper zou worden, nota bene een 'profeet voor de volken', staat er in vers 5. Niet alleen voor zijn eigen volk, nee, 'voor de volken'!

Maar God Zelf stelt hem gerust. De HERE zegt, in vers 7: 'Zeg niet: Ik ben nog maar een jongen, want overal waarheen ik u zenden zal, zult u gaan, en alles wat ik u gebieden zal, zult u spreken.' Twee weken geleden hebben we het daarover gehad, en vandaag komt het weer terug: God roept jonge mensen! Denk nooit: 'Nou, ik ben nog zo jong, het komt later wel, God en geloof en de Bijbel en zo. En zending en getuigen van Jezus.' Leef niet in de toekomst, leef in het nú! Zeg niet: 'Ik ben nog maar een jongen.' Afgelopen vrijdag waren we met zeven mensen bij het gebedsmoment. Twee van de zeven waren kinderen. Ik vond dat zó mooi! Voor God ben je niet te jong! Dat is een bemoediging! En de tweede bemoediging staat er meteen achteraan. Vers 8: 'Wees niet bevreesd voor hen, want ik ben met u om u te redden,

spreekt de HERE.' Zie je dat? God Zelf beschermt je! Hij is als een muur van vuur om je heen. Dat is de tweede bemoediging. En de derde bemoediging, die staat in vers 9: 'Toen stak de HERE Zijn hand uit en raakte mijn mond aan. En de HERE zei tegen mij: Zie, ik geef Mijn woorden in uw mond.' Jeremia hoeft de woorden niet zelf te bedenken, nee, Góð reikt ze aan. Jeremia is alleen Zijn instrument, Zijn spreekbuis. En dat geldt ook voor jou en mij: als je in moeilijke situaties komt en je vraagt je wanhopig af: 'Wat moet ik zeggen?!!' Wees dan niet bang, want God Zelf geeft je de woorden in de mond. En als je achteraf denkt: 'Ik wist niks te zeggen, ik liep maar te stuntelen...', waarschijnlijk had God dan jouw gestuntel nodig. Want vaak is gestuntel veel overtuigender dan een stortvloed van prachtige woorden.

Ja, de opdracht die Jeremia krijgt is loodzwaar, dat klopt. Geen enkele profeet heeft het zó moeilijk gehad als hij. Jeremia moest het oordeel aankondigen. Omdat het volk van Juda zó zwaar had gezondigd, lange, lange tijd, moest Jeremia aankondigen dat de Babyloniërs zouden komen en dat zij de stad zouden innemen. En hij moest óók nog zeggen: 'Geef je over aan de Babyloniërs! Onderwerp je op die manier aan het oordeel van God!' Jeremia werd beschouwd als een landverrader, hij werd gevangen gezet, hij had een vreselijk leven. En toch... toch geeft God hem nog een vierde bemoediging. In vers 18 en 19 zegt Hij: 'Want zie, ik stel u heden aan tot een versterkte stad, tot een ijzeren pilaar en tot bronzen muren, tegen heel het land, tegen de koningen van Juda, tegen zijn vorsten, tegen zijn priesters en tegen de bevolking van het land. Zij zullen tegen u strijden, maar zij zullen niet tegen u op kunnen, want ik ben met u, spreekt de HERE, om u te redden.' Jeremia hóéft niet bang te zijn, hij mág zelfs niet bang zijn! Vers 17: 'Wees niet ontsteld vanwege hen, anders zal ik u ontsteld doen zijn voor hen.' Wees nooit bang om de roepstem van God te volgen. Laat je nooit leiden door angst. Maar laat je altijd leiden door het Woord en door de Geest. Het Woord, dat is de Bijbel. De Geest, dat is de Heilige Geest.

En tenslotte nog een vijfde bemoediging, die komt uit Romeinen 12. Daat staat: 'Ik roep u er dan toe op, broeders, (...) om uw lichamen aan God te wijden als een levend offer...' Dat woord mag je ook vertalen met 'broeders en zusters'. Als christelijke gemeente zijn we aan elkaar gegeven. We staan er niet alleen voor. Jeremia vaak wel. Maar zélf s hij had mensen die hem hielpen: zijn secretaris Baruch en ook een hoge ambtenaar aan het hof, een Ethiopiër, Ebed-Melech, die hem een keer het leven redde. We zijn sámen gemeente, en zo mogen we in de wereld ons licht laten stralen.

Jij en ik, u en ik, wij zijn geroepen mensen. En die roeping zet ons leven in een veel groter kader. Je staat niet alleen op een eenzame vlakte. Je bent omhuld door God en ook door je broers en zussen in het geloof.

Sjors ging ook niet alleen naar Albanië, maar met een groep van zijn kerk. Ik lees voor hoe het bericht eindigt: 'Weer thuis in Nederland blikt Sjors terug op de missiereis. Hij zegt: 'Samen reizen creëert een sterke band en brengt veel plezier. We deelden niet alleen leuke momenten, maar ook onze geloofservaringen. We deden samen Bijbelstudie, wat ons als groep dichter bij elkaar bracht. Daarnaast realiseerde ik me hoe goed we het hier in Nederland hebben; de armoede in Albanië is veel zichtbaarder dan wat we hier vaak meemaken. Maar middenin al die armoede ontdek je: God is echt aan het werk in Albanië. Ik hoorde dat er steeds meer gevangen naar de Bijbelstudies komen. Onze missiereis, samen met andere bezoeken aan de gevangenis, heeft daaraan bijgedragen.'

Sjors sluit af: 'Voor mij was de missiereis verrijkend. Ik kreeg de kans om te leren hoe je Gods Woord over kunt brengen aan anderen, een andere cultuur te ervaren en te zien hoe God in mijn eigen leven werkt. Dit had ik niet willen missen!'

Als je zo op reis bent, naar het Vaderland toe, als je luistert naar Gods stem en Zijn roeping volgt, dan zul je straks, in dat Vaderland, ook met diezelfde blijdschap terug kunnen blikken op je leven hier. Dat je hier op aarde een missiereis maakte. En dat de HERE je kansen gaf om Zijn Woord te delen. Dat je God aan het werk zag. Dan zal het ook voor jou gelden, dat je dat zegt, met diepe bewondering voor je hemelse Heiland en Redder: 'Here, dat had ik nooit willen missen.' Amen.